

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglaso sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Še: sporazum

Po vesteh iz Niške Banje so prispeli včeraj tjakaj Miša Trifunović, dr. Lazar Marković, dr. Ninčič in Bobić ter obiskali Aca Stanojevića, ki so mu predložili besedilo sporazuma, kakor so ga sestavili dr. Gavrilović, dr. Marković in B. Vlajić. V imenu udružene opozicije. Načrt je, da se delegati udružene opozicije po vrnitvi v Beograd podajo v Rogaško Slatino ali pa v Zagreb, če bi se dotlej dr. Maček že vrnil iz Rogaške Slatine v Zagreb. Konferenca v Niški Banji je trajala delj časa in je bivaš minister Trifunović izjavil novinarjem, ki so čakali na zaključek konference: »Nimam ničesar, kar bi povedal«. Danes so se vodili samo informativni razgovori. Vse je dobro. Po končani konferenci je Aca Stanojević odpotoval v Knjaževac, kjer stalno biva. Miša Trifunović, dr. Lazar Marković, dr. Ninčič in Bobić pa so se vrnil nazaj v Beograd in bo danes dopoldne verjetno sestanek šefov udružene opozicije, na katerem bo Miša Trifunović poročal Ljubi Davidoviću in Joci Jovanoviću o vprašanju projektiranja sporazuma ter raztolmačil mišljenje Ace Stanojevića.

Z ozirom na vesti, češ da se Aca Stanojević obotavlja, da bi pristal na sporazum, je pisarna pristašev Ace Stanojevića pojasnila zastopnikom listov, da je vprašanje sporazuma popolnoma perfektirano že pri načelnih razgovorih dne 15. t. m. v Zagrebu in da gre še samo za vprašanje manjših stilizacij. Tudi je predpostaviti, da ne bo Aca Stanojević delal nikakršnih težav, ker je znano, da je koncem avgusta bil Aca Stanojević v Beogradu in ob tej priliki uravnal gotova nesoglasja, ki so tedaj že obstojala med demokrati in zemljoradniki v vprašanju takozvane procedure. Tudi vodstvo bivše SDK je sedaj demantiralo vesti, češ da Aca Stanojević popolnoma ne soglašajo z glavnimi osnovami, na katerih so se skupine beogradske UO sporazumele.

Po drugih informacijah zopet ne gre formuliranje sporazuma tako od rok, kakor so se predstavniki skupin beogradske udružene opozicije v svojem optimizmu v začetku izražali. Značilni pa so za zagrebško razpoloženo komentariji »Seljačkemu domu«. V »Seljačkemu domu« je namreč napisal Jakob Jelačić sledeče: »Trebalo je vedeti, da ne bo hrvatski narod nikdar odstopil od svojih zahtev. Sporazum se lahko napravi samo z zastopniki večine Srbov iz Srbije, nikakor pa ne s posameznimi strankami. Nikdo pa ne more zanikati, da ne bi udružena opozicija predstavljala velike večine Srbov iz Srbije.

V bistvo problema pa segajo »Jugoslovenske Novine«, ki jih, kakor znano, izdaja bivši minister Juraj Demetrović. V navedenem listu se očrtuje sledeče načelno stališče napram zagrebškemu sporazumu: »Kar se tiče sporazuma med beograjsko UO in koalicijo SD je preuranjeno kaj govoriti, ker še ni sklenjen definitivni sporazum, ampak predhodni in načelni sporazum. Vse dosedanje izkušnje pa so pokazale, da je treba pri vprašanju sporazuma navedenih polit. skupin precej previdnosti. Ko bo sporazum dejanski sklenjen, pa se bo še pojavilo vprašanje, kakšna je vsebina tega sporazuma. Ali pomeni ta sporazum zares odstop od hrvatskega separatizma ter početek nove politike, ki naj bi zagotovila Hrvatom in Slovincem enakopravnost v državnem življenju? Če ima doseženi sporazum ta cilj, da zamenja nesrečno separatistično politiko z novo politiko, ki hoče zagotoviti enakopravnost Hrvatov ter Slovincem v Srbiji, potem mi nikdo zadovoljnejši kakor jugoslovenski nacionalisti ter unitari-

Strahote bakteriološke vojne

Kužni bacili so najusodnejši!

BERLIN, 24. septembra. Nemški vojaški tednik »Deutscher Wehr« objavlja zanimiv članek o bacilski vojni. Iz tega članka je razvidno, da so najučinkovitejši bacili kuge, ki imajo poleg svoje učinkovitosti tudi to prednost, da se lahko dobavljajo v ogromnih količinah in so zelo odporni proti vlagi in mrazu. Bacili naj bi se ne uporabljali proti bojujočim se vojakom, temveč prvenstveno proti civilnemu prebivalstvu v zaledju. Strokovnjaki so v zadnjem času proučevali tudi možnost »bacilske megle«, ki je bodo letala spuščala nad sovražnika, ki bi jo nato vdihaval. Za tako »spuščanje megle« služi najbolj mrzlo in vlažno vreme. Pri shranjevanju teh bacilov je važna zlasti okoliščina, v katerem letnem času se mislijo ti bacili uporabljati, na kakšnem terenu, v kakšnem ozračju in proti kakšnemu prebivalstvu. Bombam in plinom sledijo torej bacili kužnih bolezni. Kakor poročajo iz Londona in Pariza je napravil ta članek v zadnji številki službenega nemškega vojnega lista silno neugoden vtis ter se domneva, da hočeta Nemčija in Italija v bodoče uveljaviti bacilno vojno. Zanimivo je, da je ta članek napisal navodno neki italijanski častnik.

BERLIN, 24. septembra. Vaje z zatemnjevanjem in zamegievanjem Berlina so bile na podlagi zadnjega Göringovega odloka nenadno prekinjene. Te vaje bi morale trajati do 26. t. m. Prekinitev je sledila radi neštetihih tožb iz gospodarskih krogov, ker da so te vaje prinesle veliko škodo gospodarskemu življenju državne prestolnice. Razen tega so tudi motile pri pripravi za Mussolinijev sprejem. Berlinski dopisnik »Daily Telegrapha« piše v zvezi s temi izjavami, da je bila zatemnitev sicer popolna, vendar pa bi sovražnik pri polni luni lahko dobil točno orientacijo glede položaja mesta. Pri obrambi Berlina proti zračnemu napadu so se prvokrat uporabile po nekem angleškem inženjerju izumljene balonske mreže, ki lahko prisilijo sovražna letala, da dosežejo višine, ki bombardiranje otežkočujejo. Te balonske mreže so se posebno izkazale pri slabem vremenu.

Afera Kutjepov II.

PARIZ, 24. septembra. General Miller, predsednik zveze nekdanjih ruskih bojevnikov v Franciji, je nenadoma izginil iz svojega stanovanja v Boulognu. General Miller je bil prijatelj in naslednik generala Kutjepova, čigar nepojasnjeno izginotje l. 1931 je zbudilo največjo pozornost. General Miller je zapustil pismo, v katerem sporoča, da ima sestanek z generalom Skoblinom, ki naj ga popelje k nekemu inozem-

skemu častniku, vojaškemu atašeju v neki sosedni državi. Zapušta to pismo, ker se boji pasti. Ko so pa generala Skoblina vprašali, kaj to pomeni, je izjavil, da sploh ne ve, kaj to pomeni. Kmalu zatem je izginil tudi general Skublina. Nedvomno je bil odveden general Miller in se je ponovil slučaj generala Kutjepova, ki je zbudil silno veliko pozornost.

London pripravlja sunek proti Japoncem

LONDON, 24. septembra. »Daily Herald« poroča, da pripravlja angleška vlada pobudo za sklicanje konference devetih sil, ki naj bi bila v Londonu, oziroma v Parizu. Velika Britanija želi na tej konferenci devetih sil proučiti ter se seznaniti s stali-

ščem zainteresiranih sil, da se končno pozove Japonska, da ustavi svoje prodiranje v Kitajsko. Slična poročila prinaša tudi nek drugi angleški časopis od svojega posebnega dopisnika iz Zeneve.

S kakšno pravico pobijajo Japonci kitajske žene in otroke?

KANTON, 24. septembra. Število žrtv japonskega zračnega napada na Kanton je daleko večje kakor pa število žrtv v Nankingu in Sanghaju. Na mnogih mestih so tla naravnost posuta z mrtveci. Številni prebivalci so v strahoti dogodkov znoželi. Po-

cenitvah Reuterjevega dopisnika gre za tisoče človeških žrtv. Bombardiranje Nankinga in Kantona je zbudilo zlasti v Angliji silno veliko vznemirjenje in ogorčenje.

Velika špionažna afeta v caihu

BERLIN, 24. septembra. Tukaj je bil aretiran šef urada »Wandern und Reisen« narodno-socialistične organizacije »Kraft durch Freude«, ker je tajne spise in druge zaupne tajnosti izdal neki vzhodni vladi.

V to afero so zapletene še nekatere druge osebe, ki so bile takisto aretirane. Vsi pri-dejo pred izredno sodišče, ki ga je tudi Nemčija uvedla.

Šef generalnik štabov Balkanske zveze se posvetujeja

LONDON, 24. septembra. »E Telegraph« poroča iz Istanbula, da se bodo šefi generalnih štabov balkanske zveze po vrnitvi šefa turškega generalnega štaba v jugoslo-

venskih manevrov sestali v Ankari, da se porazgovorijo glede trenutnega položaja v Sredozemskem morju po nyonskem paktu.

čaju lahko pričakujejo tvorci takšnega sporazuma vsako pomoč od strani jugoslovenskih unitaristov pri normalizaciji naših prilik.

Gospodarske beležke

Najlepša železniška postaja v Jugoslaviji bo nova železniška postaja v Skoplju. Svečana položitev temeljnega kamna za novo postajno poslopje bo 10. oktobra. Za novo zgradbo je določen kredit 20 milijonov Din in so dela tudi že razpisana.

Koliko davka plačuje pripadnik poedin-banovin. Finančno ministrstvo je objavilo podatke o obremenitvi posameznega prebivalca z davki v poedin-banovinah v naši državi. Po tej statistiki plača v dravski banovini 66.4 Din občinskega in 72.8 Din banovinskega davka (skupno 139.2 Din); savska banovina 54.5 Din občinskega in 43.8 Din banovinskega davka (skupno 98.3 Din); vrbaska banovina 20.1 Din občinskega in 10.8 banovinskega davka (skupno 30.9 Din); primorska banovina 28.2 občinskega in 13.2 banovinskega davka (skupno 41.4 Din); drinska banovina 18.7 občinskega in 16.4 Din banovinskega davka (skupno 35.2 D); zetska banovina 32.4 Din občinskega in 16.1 banovinskega davka (skupno 48.4 Din); dunavska banovina 74.6 občinskega in 33.8 Din banovinskega davka (skupno 108.8 Din); moravska banovina 29.6 Din občinskega in 14.9 Din banovinskega davka (skupno 44.6 Din); vardarska banovina 33.6 Din občinskega in 14.4 Din banovinskega davka (skupno 48.1 Din). Isto razmerje je tudi z ostalimi davki. Največ davka plačuje potemtakem dravska banovina.

Kmetijski dolgovi. Na seji izvršilnega odbora PAB se je sklenilo, da se denarnim zavodom povišajo dosedanj predjudm na anuitete, ki so se dajali do 25%, na 60%. Na tej osnovi odobreni zneski bodo zavodom na razpolago na posebnem evidenčnem računu v najkrajšem času in bodo zavodi obveščeni o višini razpoložljivega dobroimetja. Na podlagi podatkov PAB je razvidno, da je v Beogradu plačalo okoli 40% dolžnikov 34.83% dospelih anuitet, v Zagrebu 57% in 34.61%, v Sarajevu 20% in 19.92%, v Ljubljani pa 70% dolžnikov in 35.10% anuitet.

Našička zviša delniško glavnico. Te dni je bila v Zagrebu redna glavna skupščina Našičke tvornice tamina in parne žage d. d. in je občni zbor sklenil, da se zviša delniška glavnica od 20 na 30 milijonov Din. Nove delnice bodo prevzeli izključno Angleži in Francozi, ki imajo pri podjetju terjatve v višini 47 milijonov Din.

Naglo naraščanje produkcije premoga. Po podatkih ministrstva za gozdnarstvo in rudnike se je produkcija premoga v naši državi v mesecu avgustu 1937 povišala napram avgustu 1936 za 35%. Produkcija premoga je namreč znašala v avgustu l. 1937 skupno 441.960 ton, nasproti 327.660 v lanskem avgustu.

Nova tkalnica v Mariboru. V trgovinski register se je vpisala tvrdka Novak & Co., ročna tkalnica Maribor-Melje. — Obratni predmet: Skupno izvrševanje rokodelske tkalske obrti. Podjetje je javna trgovska družba. Družbeniki so: Ivan Novak, zasebni uradnik, Maribor Ludvik Ornik, industrijec v Meži, Norbert Voj, podjetnik v Slovenjgradcu.

Poravnalno postopanje je uvedeno o premoženju usnjarija Mateja Kurbusa v Slovenski Bistrici. Poravnalni sodnik dr. Muhič, poravnalni upravni odvetnik dr. Schaubach, Narok za sklepanje poravnave pri sreskem sodišču v Slovenski Bistrici dne 28. oktobra ob 10. rok za oglasitev do 23. oktobra t. l.

Polecki

Potni list in vozovnica

Slovenska beseda« poroča v štev. 34: »Poslanski kandidati in obširna razmišljanja o njihovem pravem poslanstvu v narodni skupščini že precej časa begajo domoljubne bravce »Domoljubovih« predavcev. Vsaka številka jim zanesljivo posveča po nekaj gostoljubnih kolon, pa čeprav jih dobijo pri tem sedanjim poslanci, ki tvorijo cvet slovenske JRZ, vdaljnem Beogradu, nekaj brez krščanskega usmiljenja po zobe. Tako si je zadnji »Domoljub« na račun svojih prvoboriteljev, izvoljenih na »nacionalni« in »fašistično-diktatorski« kandidati listi g. Jeftića, namreč gospodov poslancev dr. Šemrova, dr. Veleblata, pa dr. Koceta, dr. Klara, Kersnika, Brenčiča, pa seveda tudi Peyca in Benka ter ostalih njihovih vzornih tovarišev, značajevo privoščil zopet nekaj precej vročih in neusmiljenih skelečih, ki jih bo le težko požreti, kljub priznani zdravemu kranjsko-štajerskemu apetitu. Omenjeno, v službi SLS, JRZ in Katoliške akcije ohripelo tedensko trobilo namreč trobenta takole: »Marsikaj se na svetu lahko razume, a nemogoče je razumeti tiste naše uboge zapljane delavce in kmete, ki so šli izvoliti neke čisto nesposobne ljudi za svoje zastopnike v tako važno ustanovo, kakor je narodna skupščina. Zlasti zadnji dve narodni skupščini sta nam naravnost šolski primer, kakšnih poslancev bi ne smeli imeti in kakšno škodo lahko utrpí narod, ki pošlje v najvažnejšo ustanovo države ljudi, ki ne spadajo tja.« — Sedaj naj se zgoraj naštetim gospodje poslanci, ki predstavljajo cvet slovenske JRZ v beograjskem poslanskem istominjskem klubu, vprašajo svoje iskrene prijatelje pri »Domoljubu«, kam vendar spadajo. Potni list in vozovnico jim bodo najbrže brezplačno preskrbeli tam...«

Salame, salame!

»Kmetijski list« piše v štev. 38: »V neki občini na Dolenjskem so blagoslovili še ne dolgo od tega ne novi, ampak star na zeleno »prestrihan« občinski dom in s tem dali »kontro« bivšemu občinskemu odboru, bivšemu županu in kar je prav za prav najvažnejše, dali so »kontro« starim občinskim pufom. Da je velika slavnost blagoslovitve starega, z zeleno farbo prestrihanega občinskega doma izpadla tako učinkovito, gre največ zaslug g. županu, ki se je, dasi na tiho, potrudil okrog mesarjev in milostno naprosil za požrtijo kar cel jerbas kranjskih klobas, po katerih pa se komaj še Dunajčanom in mogoče tistim, ki so okrog Dunaja hodili, sline cedijo. V smartnem pri Litiji ob takih velikih slavnostih in stičnih prilikah ne žulimo tega domačega pridelka, ampak pridejo v poštev kvečjemu salame!«

Še: »tabori«

Z Slov. goric nam pišejo: »Cerkev in politika. O to je pri nas strogo ločeno. To se pravi, bo odsedaj naprej, toda do kdaj, ne vemo. Dosedaj je pač cerkev trpela. Verniki so morali več nedelj in praznikov poslušati, da morajo zdaj na ta, zdaj na drugi tabor. Pa so vpraševali, zakaj se to naenkrat vse enako in novo zove »Tabor«. Bali so se »Tabor«, pa so čitali na lepakih, pribitih na cerkvena vrata, cerkveni zid, samo v cerkvi še ne, čitali besedo »Tabor«, nato nazaj — uh! Pa v Mariboru so nekaj izhajale liberalne kajtinge »Tabor«. Gremo ali ne?«

Heil!

V novi številki »Katoliškega tednika«, glasila vrhboanske nadškofije, beremo sledečo beležko: »Landeszeitung Rote Erde« pravi v poročilu, ki se nanaša na evharistični kongres v Dortmundu o sarajevskem nadškofu sledeče: Posebno živahno odobravanje so zbudila izvajanja sarajevskega nadškofa dr. Ivana Šariča, ki je izrazil najtoplejšše simpatije na nemško državo in nemški narod ter zaključil svoja izvajanja z vzklikom: »Heil Deutschland!«

Spomnite se GMD

Kulturni razgledi

Kultura v mariborskih domovih

Kakor smo že poročali, katalogizira pisatelj biografije o »Ivanu Groharju« g. Anton Podbevšek iz Ljubljane Jakopičeve slike tukajšnjih lastnikov. Katalogizacijo izvršuje zaradi tega, ker bo priključen njegovemu drugemu biografskemu delu pod naslovom »Neznani Jakopič« kronološki seznam Jakopičevih slik, seznam shramb in lastnikov in pojasnilo k slikam.

Zanimalo nas je, koliko Jakopičevih slik je v samem Mariboru. G. Podbevšek nam je radevolje pojasnil, da jih je blizu 80, ki so v rokah okoli 35 lastnikov. Kot smo mu pripovedovali nekateri lastniki, gre zasluga za to, da je Maribor v posesti toliko slik nedvomno enega najpomembnejših slovenskih slikarjev, pred vsem ljubljanskemu trgovcu z umetninami g. Kosu, ki je začel prirejati tudi v Mariboru od časa do časa umetniške razstave. Seveda so tla že poprej pripravili mariborski umetniki sami, ki so prav tako znali ubrati pota, da zainteresirajo domače občinstvo za umetnost vobče.

Kakor po drugih naših mestih, si tudi v Mariboru ustvarjajo nekateri podjetni ljubitelji slovenske upodobljajoče umetnosti — nad katerimi so zastopani malone vsi ustanovi — nekakšne privatne galerije slik. Za njihovo podlago so zamišljena dela naših starih mojstrov, ki so začeli ustvarjati okoli l. 1900 slovensko umetnost, to se pravi, da so se začeli osvobodjati tujih vlivov in so začeli vnašati v svoje ustvaritve slovensko občutje, po katerem lahko razločimo dela naših umetnikov od del tujih mojstrov. Ustanovitelji te naše slovenske umetnosti so bili Jakopič, Grohar, Jama, Sternen in Vesel, ki so jih krstili takratni umetniški poročevalci za secesioniste oz. impresioniste. Vendar je treba tako povdariti, da je imel slovenski impresionizem kaj malo skupnosti z impresionizmom kot internacionalnim programom, ker se je pojavil pri nas še prej, preden je bil znan drugod kot slikarski program.

V Mariboru so nekateri tako navdušeni za Jakopičevo umetnost, je pravil Podbevšek našemu uredniku, da so si oskrbeli po pet in še več njegovih slik. Med njimi so naravnost sijajna dela, ki bodo tudi objavljena v moji biografiji o Jakopiču.

Jakopič je tako velika osebnost, da se njegove slike z lahkoto spoznajo že na prvi pogled. To je ugotavljala tudi inozemska kritika, pa naj je razstavljal na Dunaju, v Pragi, v Parizu, v Amsterdamu, v Londonu in v drugih večjih evropskih centrih. Soglasna je sodba tudi obiskovalcev sedanje svetovne parizske razstave, da Jakopič izmed jugoslovanskih mojstrov, ki razstavljajo v našem jugoslovanskem paviljonu, še najbolj ogreje, dasi so jih razmestili na zelo neprimernih mestih kot menda vse slovenske umetnine. Hkrati tudi priznava, da je Jakopič v primerj z mojstri drugih narodov docela razred zase.

Jakopič je tisti slovenski umetnik, ki ga že za živega imenujejo genija. Za takega ga je označil bivši profesor umetnostne zgodovine na ljubljanski univerzi dr. Izidor Cankar, ki je odpeljal s seboj v Ameriko v Buenos Aires, kamor je bil imenovan za našega poslanika, vso svojo zbirko Jakopičevih slik. Dr. Cankar tudi v ameriški javnosti ne skriva svojega visokega mnenja o Jakopiču, ker se je dal ravno pred kratkim fotografirati v poslaništvu, stoječ pred steno samih Jakopičevih slik. Fotografije so objavili vsi večji angleški listi.

Jakopičeve slik so danes razstave v vseh večjih evropskih mestih. Celovisoko gori na Norveškem jih imajo. Zanimivo je, da je kralj Peter I. voboditelj l. 1904. ob priliki svojega kronanja izbral ravno slike slovenskih impresionistov kakor Ja. Šariča, Jame in V. Sela, za temelj srbski galeriji »umetniških slik« v Beogradu in da je naše mojstre ne samo odlikoval z visokimi redi sv. Save in jih tudi bogato obdaril, temveč jim je tudi ponudil profesorska mesta na snujoči se srbski akademiji upodablajočih umetnosti, kar pa so naši mojstri odklonili, ker se jim je zdelo bolj potrebno, da pripravljajo doma v Sloveniji pot umetnosti kot najvišjemu duhovnemu izrazu, do katerega se more povzpeti. In narod, ki tekmuje z drugimi ljudskimi narodi le na duhovnem področju.

Kulturna manifestacija Prekmurja

Klub prekmurskih akademikov je priredil v soboto dne 18. t. m. lepo uspehi recitacijski večer. Zbral je na tem večeru mlade prekmurske književnike, ki so se prvič tako združeni predstavili ne le soboški publiki in Prekmurcem sploh, temveč tudi vsej slovenski kulturni javnosti. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel Pen-klub in za svojega zastopnika določil pisatelja Kranjca. V uvodnem govoru je profesor J. Ranka Liska na kratko orisal delo in stremjenja mladih prekmurskih književnikov. Akademik Kovač pa je v svojem referatu opozoril na izredno stanje, v katerem se danes nahaja mladina, ter povdaril njene pravične zahteve. Sedmošolec Šebjančič, ki se je zdaj prvič predstavil s svojimi pesmicami, je izrazil lirski. Predvsem se bavi sam s seboj, dasi zazveni tu in tam tudi socialna nota. Socialne motive nahajamo še bolj pri osmošolcu Šiftarju, ki se je tudi prvič predstavil. Prav tako Katja Špurova in Ferdinand Godina. Vsi živijo in rastejo sredi te lepe zemlje, ki rodi premalo kruha za gosto naseljeno prebivalstvo. Kot zadnji je recitiral Miško Kranjec, ki ga prekmurska in vsa slovenska javnost že dobro pozna, saj bo kmalu imel že deset knjig.

V stvarnem referatu je podal akademik Sapač vso žalostno sliko pauperizacije prekmurskega kmečkega življa, ki je vedno večja, da je vsako leto tisoč in tisoč ljudi prisiljenih iskati zaslужka izven meja naše države. Akademik Čačinovič pa je govoril o naših splošno narodnih problemih, o razkosačnosti slovenskega ozemlja, o tuji propagandi in tujem kapitalu, ki izžema naše narodno bogastvo.

Uspeli večera je bil lep. Bil je lepa kulturna manifestacija Prekmurja, ki je za čim ožje sožitje z ostalo kulturno Slovenijo, a proti vsaki odcepitvi, kakor bi to mogoče nekateri hoteli.

ki izžema naše narodno bogastvo.

Uspeli večera je bil lep. Bil je lepa kulturna manifestacija Prekmurja, ki je za čim ožje sožitje z ostalo kulturno Slovenijo, a proti vsaki odcepitvi, kakor bi to mogoče nekateri hoteli.

Komentari

Otroci muzicirajo

Težki in resni so časi, ki jih pravkar živimo. Svet si skuša pomagati gospodarske zagate na različne načine in z različnimi sredstvi ter ni pri te prav nič izbiren. Lo da zaslužiš, pa bilo kakorkoli. Tako pridejo v službo tudi maloletni otroci, ki morejo v mnogih primerih do razmeroma največjega zaslužka. Naša deca je na splošno glasbeno nadarjena in se kaj hitro nauči najtežje pesmi in godl. Otrok sam, njegova neznost, beseda, glas — vse učinkuje! Do tukaj nimamo kakih posebnih tožb. Vsa poštena otrok, ki mu je oja otrok visoko nad varljivim trenutnim uspehom za kratkovidne, brezbrizne ali celo brezsrčne starše, pa mora obsoditi godbo in petje šoloobvezne dece po gostilniških prostorih, kjer pojejo razne šlagerje sumljive vrednosti in to celo brez vsakega nadzorstva. Kar to vodi, lahko ve vsakdo, ki ni od te strani že otopel. Res je sicer, kot utemeljujejo mnogi: Kako pa naj živijo, če ni od nikoder nič?! Ta bridka resnica, ki vodi starše do obupa, naj bi poklicani uvaževali z globoki razumevanje in skušali preprečiti usodne posledice. Mladina ima pravico do življenja in prave vzgoje.

»Kako bi bilo s politično karijero?« si je mislil. Začel je obiskovati javne sestanke in poslušal govornike z vso pozornostjo. Njegov »bravo« je bil kmalu najglasnejši. Nekaj najnavadnejših gesel in rekov si je kmalu zapomnil.

Opiraje se na to, je mislil — zalibog prehitro —, da lahko zamenja prostor v parterju z odrom.

Nekega dne je splezal na oder in jel govoriti. Dospel pa ni daleč; kmalu je izgubil nit govora — ropot, sikanje se je začelo in mu prihranilo konec govora.

Jutranji listi so prav smešno obravnavali naslednjega dne dogodek: »Možiček, ne prav velik, katerega ime smo pozabili — za kar naj nam bo hvaležen — se je preril proti koncu shoda na oder in hotel najbrže govoriti. Kaj je hotel povedati, je nam kakor gotovo tudi njemu nerazumljivo.«

Ne, to nesramno druhaljo ni hotel imeti nikoli več opravka. Njegova navdušenost za parlamentarizem je bila za vedno izčrpana, s tem pa še dolgo ne njegovo častihlepeje.

»Ali ne razpolagam«, si je dejal, »mogoče s skritimi darovi, ki jih je treba samo še izšolati.«

Mislil je in mislil. Zarek svetlobe je širil v njegov um. Spomnil se je šolskih let, različnih nalog, za katere je dobival vedno le prvi red! »Da, tu je pot, po kateri moram kreniti«, si je mislil.

(Sledi konec.)

Izidor

Imenoval se je Izidor Burgtaler. Ime mu je delalo veliko veselje. Bilo je pa tudi res nepopisno lepo — ime, v katerem deluje vseh pet samoglasnikov in katero se mora prilagoditi vsakemu ušesu. Izidor Burgtaler je večkrat sedel za mizo in delal s svojim imenom lepopisne vaje, poskušal je različne manipulacije in gestikuliral, obračaje list na vse strani, katera bi mu najbolj pristojala. Take igrače, izdelane v črnem in modrem črnilu, je pa uganjal Izidor le v svoji mladosti.

Pozneje se je vzbudila v njegovem srcu druga želja: da povečja svoje ime s tiskovnim črnilom. »Kako veličastno«, si je mislil, »se mora videti to lepo ime v gotških črkah v kakem časopisu!«

Pri tem ni mislil — kako naj bo navedeno v njegovo hvalo — mogoče na zadnji strani časopisa — peti vrsto po 2 Din — ne, spredaj hoče biti in tisoči ljudi naj naletijo med zanimivimi novicami na ime Izidor Burgtaler.

Ali kako dospeti do tega cilja?

Zenskemu spolu je že odnekaj posvečal hudo zanimanje in ženski spol mu je vračal enako z enakim. Saj je revež moral le po drugi meter dolžine, številka, ki ni vzbujala pri damah posebne ljubosti. Vendar je kljub temu kakljaj od pletišča

do plesišča. V časopisih je našel čisto novice, ki so se glasile: »Med prisotnimi smo opazili tudi i. t. d.« Postavljal se je torej na prste in sicer sredi dvorane, prav pod svetiljko, a ne da bi videl, ampak da bi ga drugi videli. Sanke v rebra, kotor tudi enake druge grobosti, ki so mu jih prizadejali na takih mestih, je potegljivo sprejel kot sredstvo k cilju.

Malemu gospodu z naočniki, pri katerem je videl, da si dela beležke, se je klanjal in ponujal najboljše cigare. Nekateri teh gospodov so jih sprejeli, ta ali oni ga je celo vprašal po imenu.

»Izidor Burgtaler«, je odgovoril z najslajšim nasmehom, »Burgtaler z mehkim B.«

Vendar vsa sredstva niso pomagala; v poročilih ni bil niti trdo, niti mehko pisani Burgtaler.

Šele po dolgem brezuspešnem trudu v tej smeri ga je opozoril neki veliko-dušnež, ki mu je zaupal svojo boleost, da ako hoče biti imenovan v javnosti, ne zadostuje le lepo zveneče ime, ampak mora zanj tudi kaj storiti.

To opozorilo je dalo ubožcu nove cilje. »Nekaj vrednega storiti«, je bila misel, ki ga je mučila noč in dan.

Ali v kateri smeri naj bi bilo zanimivo delo? Da bi se vpisal v armado in se junško odlikoval v bitki, bi bil pač prav zapeljiv program, ali pri svoji meri je moral že v naprej opustiti misel.

Domeni. Razprave

Gorjanci — vojno ozemlje

Neprestano deževje je bilo za našo hrabro armado nov, težka preizkušnja, ki jo je pa junaško premagala in dovršila kljub temu svojo koncentracijo. Deževna noč je služila za preskrbo čet s hrano, vodo in strelivom in so trenski oddelki severne in južne armade dokazali, da so kos vsem neprilikam. Oskrba čet s potrebno količino se je izvršila brezhibno, tako da so se že včeraj srečale prve prednje straže »rdeče« in »modre« armade. Gorjanci, kjer se skriva »rdeča« armada, so postali preko noči »vojno ozemlje«, ki bo vsak hip postalo pozorišče najhujših bojov. Gorjanci so kakor izumrli, nikjer ne vidimo vojakov. Nad ozemljem brnijo letala, ki preiskujejo teren. Težke havbice držijo v vidu vsa dovorna pota. Južna vojska se bliža, severna pa se pripravlja na odločen odpor. — Oba naša vrhovna poveljnika sta medtem že izdala še poslednje ukaze ter nadomestila dosedanje brze odrede s pehoti, ki je zasedla dobro pripravljene strelske jame, obdane z žičnimi ovirami. Štab naše domače divizije se je izkazal že v teku dosedanjih priprav, da spada med najboljše v naši armadi. Patrole, ki križajo v vojnem ozemlju, so znak bližajočega se napada južne vojske, ki prodira počasi in previdno. V prednjih predelih se pojavljajo že prvi »modri« vojaki. — Včeraj se je začelo prodiranje južne armade, ki nastopa izključno v manjših oddelkih. Pehota izrablja prirodna zavetišča in skrivališča. Tisoči in tisoči prodirajo in vendar ni opaziti nikogar. Za pehoti prodira topništvo. »Modri« se skrivajo pred izvidniškimi letali, medtem ko se njihovi letalci trudijo, da bi doglajali smeri, po katerih se bliža »sovražnik«. Južna vojska je zavzela črto Križ - Suhor - Selnica - Planina. »Rdeča« ali severna armada gradi z mrzlično naglico svoje obrambne utrdbe na Gorjancih, Mirni gori in kočevskem Rogu. Artilerija je že razvrščena in čaka, da odda prvi pozdrav bližajočemu se »sovražniku«, čete so pripravljene v »strelskih jarkih«. Severno armado skriva gozd in je baš radi tega izvidniška služba tem težja. Straže so postisnjene na južna pobočja pred utrdbeno linijo. Glavna opazovalnica pri Sv. Urbanu omogoča krasen razgled po Gorjancih in v dolino Kolpe. Na tej opazovalnici sta voditelj manevrov general Milovanović ter minister ovske in mornarice gen. Marić z drugimi vojaškimi predstavniki. Tu so navzoče tudi tuje vojaške misije, ki sledijo poteku manevrov. Obe armadi sta morali premagati vse terenske težkosti in zaslužijo njihovo delo in odpor naše največje občudovanje in priznanje. — Dve letalski eskadri južne vojske sta se pojavili včeraj nad Novim mestom kot glavnim sedežem severne armade. Protiletalska obramba je bila v polni akciji. Na mostu preko Kolpe so se vžgale prve kasete, ki so zadimile vsa okolica. Novo mesto je bilo vse v dimu. Protiletalski topovi so jih pregnali, a takoj zatem je sledila druga eskadrila težkih bombnikov, ki so vrgli več bomb. Organizacija obrambe je dosegla topot popoln uspeh.

Dravinjska dolina — jezero

Na prvi jesenski dan se je Dravinjska dolina spet znašla pod vodo in je od Sl. Konjic dalje pa do Makol bila spremenjena v umazano jezero, po katerem plavajo buče, pokošena trava, fižolove prekle s fižolom in druga ropotija, ki jo prinaša in odnaša razbesnela voda. Iz vode štrli korusa, v njej se koplje še neizkopen krompir, ki mu, kakor že nekaterim drugim jesenskim prideikom, tako pesi, repi, ajdi in kar je takega še v zemlji, grozi pogin. V vinogradih, ki so sicer skoraj povsod letos lepše pokazali kot lani, zaradi preobilne mokrote grozdje gnije in poka. Vinogradnik in kmet z obupnim obrazom zreva v prihodnje dni... Dravinjska, ki se je danes razlila široko naokrog, je ponekod že včeraj zvečer prestopila bregove. V dolino s Pohorja hrumeče reke, rečice in potoki so povzročile, da je voda danes ves dan naraščala. Tako je okrog 11. predpoldne voda že preplavila cestne prehode na prometnih točkah v Polčanah, Sp. Polčanah, v Studenicah, Makolah, Luščki vasi in drugod. Popoldne je poudvno lilo kakor iz škafa. Bati

Mariborske in okoliške novice

267 milijonov dinarjev za telefonski kabel Beograd—Maribor

Ministrski svet je predpisal uredbo o nabavi in položitvi telefonskega kabla med avstrijsko mejo pri Št. Ilju - Maribor - Zagreb - Beograd ter za nabavo materiala in izvršitev del. V smislu te uredbe se minister pošte in telegrafa pooblašča, da najame pri DHB posojilo v znesku 267 milijonov Din. Radi odplačila omenjenega posojila se ustanovi pri DHB sklad, v katerega bo plačeval poštni minister po

glavni državni blagaji vsako proračunsko leto iz skupnih dohodkov pošte, telefonske in brzojavne službe po 30 milijonov Din, in sicer po 2 in pol milijona Din mesečno. Poštni minister bo to odplačeval od 1. oktobra 1937 do popolnega izplačila posojila. Dolžina kabla znaša 700 km, nje gova skrajna kapaciteta bo obsegala 90 zvez v vsej razdalji. Kabel bodo izročili prometu predvidoma šele jeseni 1939.

Lepo uspeli sestanek mariborske JNS

Sinoči je bil v gornji dvorani mariborskega Narodnega doma lep obisk in krasno uspel sestanek zastopnikov okrajnih organizacij mariborske JNS. Zavedni člani JNS so dvorano popolnoma napolnili in so s pozornim zanimanjem sledili poteku sestanka. Prisrčne pozdravne besede je spregovoril predsednik g. dr. Franjo Lipold, ki se je v toplo občutenih izjavah spomnil velikega državnika in prezidenta Osvoboditelja bratske češkoslovaške republike T. G. Masaryka ter poveljeval njegove velike zaslugе za bratski narod, pa tudi za osvobojenje in ujedinjenje Jugoslovenov. Navzoči so ob zaključku teh občutenih spominskih besed počastili spomin T. G. Masaryka s klici »Slava«. Sledilo je izredno zanimivo in poučno poročilo toplo pozdravljenega narodnega poslanca L. Učak a č i č a, ki je z njemu lastno duhovitostjo, živahnostjo in jednatostjo prikazal politično stanje v državi. Navzočne so silno zanimala zlasti informativna izvajanja o konkordatnem vprašanju, pa tudi o takozvanem zagrebškem sporazumu in razmerah v ožji domovini s posebnim ozirom na nekatere zadnje »tabore«. Navzoči člani tuk. JNS ter omladinske JNS so sprejeli izvajanja priljubljenega poslanca z živahnim vzklikanjem in toplim aplavzom. Na nekatera vprašanja od strani navzočih je g. poslanec točno in zadovoljivo odgovarjal ter pojasnjeval, nakar je predsednik g. dr. Franjo Lipold s spodbudnimi in bodrilnimi besedami zaključil lep uspeh zbor.

Sl. R.

Iz banovinske službe. Premeščen je upravni pisarniški uradnik Franc Covník od sreskega načelstva v Mariboru levi breg k sreskemu načelstvu v Slovenskih Konjicah.

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Grabar Janez, medicarski in svečarski pomočnik, Magdalenska 21. in Fras Marija, hišnica, istotam. Čirič Ludvik, želar, in Vojsk Marija, kmečka hči, od Male Nedelje; Mörth Ivan, pekovski obrtnik, in Seebacher Marija, hči dimnikarskega obrtnika, iz Marenberga; Vršič Francšek, delavec, in Kozmajer-Pelc Terezija, želarka, od Sv. Jurija ob Ščavnici; Slavič Stanislav, posestnikov sin, in Bežan Marija, posestnikova hči, iz Ljutomera; Slivnik Avgust, delavec v jeklarni, in Peče Ljudmila, zasebnica, iz Guštanja. Bilo srečno!

Iz policijske službe. Premeščen je policijski stražnik pripravnik Vid Bohinc od mestne policije v Mariboru k policiji v Ljubljano. Od policije v Ljubljani pa je premeščen k mestni policiji v Mariboru policijski stražniški pripravnik Rudolf Kacijan.

V Rim in Firenzo s posebnim vlakom! Popolen aranžman le Din 1.130. Od 9. do 14. oktobra. Točne informacije in prijave pri Putniku Maribor - Celje - Ptuj.

Požrtvovalnost. Sokolskemu društvu Maribor III. Krčevina-Košaki so darovali kot podporo: Janžekovič Ivan, narodni poslanec, 500 Din; tvorničar J. Hutter 500 Din; Perko Josip 100 Din; tvornica »Mirim« 100 Din; Krajinč Srečko 100 Din; dr. Ploj Miroslav 100; Pinter in Lenard 100 Din; gospa Sarnitz T. 100 Din; Heric Matko 50 Din; dr. Kovačič Stanko 30

se je, da bo voda pri nekaterih hišah vdrla v kleti, ako deževje ne bo prenehalo. V letošnjem letu je to pri nas že peta povodenj.

Din; Šturm Jožko 30 Din; Hetzl Henrik 30 Din; Kos Ivan 20 Din; Rižnik Ludvik 20 Din; Mejovšek Branko 20 Din in Ehrlich Franc 20 Din. Vsem darovalcem iskrena sokolska hvala! Zdravo!

Slovenske gorice vabijo! V nedeljo, dne 3. oktobra izlet s Putnikovim modernim avtokarom. Vožnja in kosilo na Kapeli le Din 75.—. Takojšnje prijave pri Putniku Maribor.

Pevci matičarji! Danes 24. t. m. važna vaia mešanega zbora. Pridite vsi in točno! Vabljeni so tudi novi pevci. Načelnik.

Rdeči križ na Pobrežju ima vinsko trgovatev pri Renčlju v soboto dne 25. sept. ob 8. uri. Godba, ples in druge zabave. Vstopnine ni.

Popolnoma razjasnjena je sedaj tatvina izpred tezenskega hangarja, ob kateri priliki je bilo industrijevi soprog Šonkyjevi ukradene dragocenosti za 40.000 dinarjev. Sedaj se je našla tudi zlata doza za puder, tako da so najdeni vsi ukradeni predmeti.

Nočno lekarniško službo imata danes Albaneževa in Königova lekarna.

Vendar enkrat zboljšanje. Dunajska vremenska napoved pravi, da se bo vreme v teku jutrišnjega dne splošno počasno zboljšalo.

Najceneje obiščete Gradec ob priliki Putnikovega izleta z luksuznim avtokarom dne 7. oktobra. Vožnja in vizum le Din 100.— za osebo. Prijavite se takoj pri Putniku Maribor - Celje - Ptuj.

Delo dobe mašinist za Dieslov motor, 10 minerjev ter 5 služkinj za Niš. Interesenti se naj zglasijo pri tukajšnji Borzi dela.

Z bolniško obleko in odejo v zlato prostost. Na internem oddelku tuk. splošne bolnišnice se je že nekaj tednov zdravil 48letni kaznjeneč Godec Štefan, ki je sedel v kaznilnici večletno zaporno kazen za izvršene vlomne tatvine. Imenovani je imel trahom na obeh očesih in se mu je stanje v zadnjem času nekoliko izboljšalo. V noči od srede na četrtek pa se mu je nenadoma zahotelo po prostosti in je kar v bolniški obleki in najboljši odeji, ki mu je prišla v roke, zbežal preko ogra je v svobodo. Sumijo, da se zadržuje nekje v okolici, kjer ima svojo izvoljenko in so mu oblasti že na sledu.

Pri razkladanju sodov ga je doletela nesreča. Posestniku Adolfu Verdoneku iz Sv. Križa je pri razkladanju sodov padel po nesreči velik sod na noge in mu jih težje poškodoval, tako da so ga morali domači prepeljati v tukajšnjo bolnišnico, kjer se sedaj zdravi.

Na splošno željo prireja Putnik letos še en izlet z luksuznim avtokarom v Mariazell. Od 9. do 10. oktobra. Vožnja in vizum le Din 200.—. Zasigurajte si mesta! Prijave pri Putniku Maribor - Celje - Ptuj.

Rokomavhji v Slovenskih goricah. V stanovanje posestnika Ivana Holinarja v Vel. Zimici se je vtihotapil neki hlapec, ki je ukradel iz omare 3500 dinarjev gotovine. Storilec je s plenom pobegnil in ga sedaj iščejo orožniki.

Otvoritev gledališke sezone bo v soboto, 2. oktobra. V proslavo stoletnice Gogoljevega »Revizorja«, ki je v Mariboru vedno zelo ugajal, se z njim odpirajo vrata mariborskega Talijanskega hrama. — Nato sledi Preradovičeva komedija »Najboljša ideja tete Olge«, ki jo pravkar študirajo tudi na Dunaju v akademskem gledališču, ki je podružnica Burgtheatra. — Tretja premiera bo Schillerjeva tragedija »Marija Stuart«. — **Pohitite s priglasi za abonma!**

Dobra srca. V protituberkuloznem tednu so darovali: Občina Pesnica 20 Din, sresko načelstvo desni breg 27, žandar-

merijska stanica Maribor 40, materialno skladišče drž. železnice 45.50, pritožništvo mestne policije 60, koroški kolodvor 88.50, poveljstvo policijske straže 93, občina Selnica 100, občina Pobrežje 100, nameščenci moške kaznilnice 121.75, občina Studenci 200, kurilnica Maribor 244.75, progovna sekcija glavni kolodvor 358, glavni kolodvor 381.50, VIII. sekcija koroške proge 447.25, delavnica državnih železnic 474.50, Bolnica, zdravniki in nameščenci, direktno, Hranilnica dravske banovine 118 Din, skupaj 3492.50 Din.

Abonirajte se v gledališcu! Ni ga v Mariboru cenejšega in primernejšega duševnega razvedrila od gledališkega abonmana. Nudi vam resne gledališke predstave poleg zabavnih, operne večere poleg dramskih in operetnih, pa še en koncert, skupaj 22 večerov za zelo nizko vstopnino ki je lahko plačate v 8 mesečnih obrokih. Pohitite s prijavo, da si zagotovite boljše prostore, zakaj zanimanje za abonma je letos veliko. Lanskim abonentom so sedeži rezervirani samo še do srede, 22. zvečer.

Pariz in London obiščete najugodnejše s posebnim vlakom Putnika od 16. do 29. oktobra. Prospekti in informacije: Putnik Maribor.

Kam? Železničar Alojz Koprivnik, stanujoč v Keizarjevi ulici 1, je prijavil policiji, da je pred dnevi pobegnila njegova 16 letna hčerka Marija. Ker se ni vrnila domov, se starši bojijo, da se ji ni kaj hudega pripetilo. Kdor bi o njej kaj vedel naj to prijavi oblastvu.

Okrađeni gostilničar. Na Meljski cesti 85 se je neznan storilec splazil v stanovanje gostilničarja Ivana Resnika ter ukradel iz jopiča v spalnici denarno listnico, v kateri so bili dokumenti ter 1000 dinarjev. Policija poizveduje za tatom.

Imajo ga. Policija je aretirala 28 letnega Josipa Omejca, ki je pred dnevi ukradel železničarju Francu Kaniču iz Železničarske ul. 11 obleke v vrednosti 2000 Din. Pri njem so našli večji del ukradenih oblek, ki so jih vrnilj oškodovancu, Omejca so izročili v sodne zapore.

Slovenjelistiške novice

Naše Sokolsko društvo vrši svojo nacionalno in patriotsko dolžnost. Kakor vsako leto, tako smo se tudi letos udeležili na poziv mestne občine baklade na predvečer rojstva Nj. Vel. kralja Petra II. Ugotovili smo pa lahko, da je ta povorka bila samo sokolska, ker drugega občinstva ni bilo. Radovedni smo, kako bi izgledale pri nas nacionalne in patriotske manifestacije brez sokolske udeležbe. Na kraljev rojstni dan smo priredili na sokolskem letnem telovadišču eno najlepše uspeh akademij v popolno zadovoljstvo številnega občinstva. Sodeloval je pevski zbor sokolske čete iz Laporja, ki je tudi pri družabnem večeru po akademiji s svojim lepim petjem dvignil svečajo razpoloženje. 21. septembra smo priredili komemoracijo za pokojnim predsednikom T. G. Masarykom. Njegovo življensko delo nam je lepo orisal br. starosta Ferdo Vigele. Brez agitacije se je zbralo lepo število meščanov, ki čutijo nacionalno. Tudi s to skromno prireditvijo smo lahko zadovoljni.

Kaj to pomaga

»Pazi, prosim Te! Tudi Mavri so se spuntali!«

»Kaj jim to pomaga, ko pa je Queipo de Llano vse to dementiral!«

(Z »Ošišanega ježa«.)

Zadnje telefonične vesti

Senzacija Pariza: general Skoblin izvabil generala Mileria v kremplje čekistov

PARIZ, 24. septembra. 22. t. m. je nenadno in na tajinstven način izginil caristični general Miller. Imenovan je bil naslednik ugrabljenega generala Kutjepova. Miller je imel v neki zadevi zmenjen razgovor s carističnim generalom Skoblinom, nakar sta oba neznano kam izginila. Policija je uvedla poizvedovanja in se ji je posrečilo najti Skoblina, ki so ga zaslišali. Skoblin je izjavil, da ni vedel, kaj mu je imel Miller povedati. Neposredno po tem zaslišanju je izginil tudi Skoblin. V današnjih predpoldanskih

urah pa je vsa zadeva izkazala senzacionalen preokret. Ugotovili so, da je izginila tudi gospa Skoblinova in sicer v noči od 23. na 24. septembra. Vsa znamenja kažejo, da ima s temi skrivnostnimi izginotji opravka ruska čeka.

PARIZ, 24. septembra. Senzacija dneva je ugotovitev, da je general Skoblin izigral generala Millerja v roke GPU. Slaba vest ga je prisilila, da je po zaslišanju pri tuk. policiji bežal. Radi istega vzroka je pobegnila tudi gospa Skoblinova. Policiji se je posrečilo ugotoviti, da

je v sredo ob 16. uri vozil iz Pariza v Le Havre neki avto tri osebe. Z istim vozom sta se vrnila v Pariz samo vozač in še en potnik. Ker se je odpeljal ponoči ob 11. uri sovjetski parnik »Marija Uljanska« v Leningrad, ne dvomijo, da je bil zapeljan na brod tudi general Miller z namenom, da ga prepeljejo v Sovjetsko unijo. Afera je zbudila v Parizu ogromno senzacijo in dvignila mnogo prahu. Oblastva se z vsemi silami prizadeva, da razčisti pravo ozadje te edinstvene afere.

dolgo vrsto let funkcijo blagajnika SK Železničarja. Da je tudi to njegovo delo plodono, pričajo krasne sportne naprave, ki so navsezadnje v nemali meri tudi zasluga prizadevanja in delovanja klubovega blagajnika.

Simpatičnemu in zaslužnemu sportniku Francu Podpečanu bodo ob priliki jutrišnjega mitinga izročili funkcijonarji SK Železničarja primerno spominsko darilo v znak prizadevanja za uspešno in plodno devetletno delovanje za klubove barve. Številnim čestitkam se pridružujemo tudi mi ter upamo, da bomo lahko njegovo ime še dolgo vrsto let beležili v našem listu in to ob priliki vsakega lahko atletskega mitinga, kajti doba zrelega in preizkušenega sportnega udejstvovanja se je sedaj komaj pričela!

Odbor lahkoatletskih sodnikov v Mariboru — službeno! Za medklubski lahkoatletski miting, ki bo v nedeljo dne 26. tm. na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti s pričetkom ob 9. uri dopoldan se določa sledeča žirija: Vrhovni sodnik g. Perin, starter g. Bergant, vodja tekmovanja g. Venuti, sodnik za skoke g. Staršina, za mete g. Perin, zapisnikar gosp. Perme. — Sestanek žirije bo pol ure pred pričetkom tekmovanja na stadionu Bodite

SPORED MONAKOVSKIH SPREJEMNIH SVEČANOSTI.

MONAKOVO, 24. septembra. Danes so tukaj objavili uradni razpored glede svečanosti ob priliki obiska italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija. Posebni vlak z Mussolinijem in njegovim spremstvom prispe v soboto 25. tm. ob 10. uri v Monakovo. Na obodu ga bo sprejela državna kraljeva družba z najvišjimi funk. NSD. Na obodu se bosta Mussolini in Hitler s spremstvi odpeljala skozi monakovske ulice do »Rjave hiše«. Ob 11.25 bo Mussolini obiskal Hitlerja v njegovem privatnem stanovanju, ob 12.30 pa bo »Feldherrnhalle«. Ob 15. bo velik mimohod formacij SA in SS pred Hitlerjem in Mussolinijem. Ob 17.45 bo Mussolini v Hitlerjem spremstvu obiskal hišo nemške umetnosti, kjer bo velik sprejem za monakovske umetnike, nakar se Hitler in Mussolini odpeljeta ob 18.55 v Berlin.

SENZACIONALNE REČI: PRI TELEFONIRANJU DOŠ SVOJEGA PARTNERJA LAHKO GLEDAL.

BERLIN, 24. septembra. Na kongresu nemškega telegrafnega združenja dr. Baneldt sporočil senzacionalno odkritje, da bo nemška poštna uprava priključila telefonske abonente s posebnimi žicami, ki bodo na daljnovodni promet, tako da bo lahko abonent pri telefoniranju svojo partnerja gledal. Te posebne aparate se bodo zvezale z navadnimi telefonskimi aparati. —

Četrto kolo državnega nogometnega prvenstva se odigra v nedeljo 26. t. m. in sicer se bosta srečala v Zagrebu Concordia Jugoslavija, v Beogradu SK Ljubljana, Jedinstvo in Haški BSK, v Splitu pa Gradjanski Hajduk.

Čakovečki SK v Mariboru. V nedeljo 26. t. m. bo gostoval Čakovečki SK v Mariboru, ki bo na Rapidovem igrišču nastopil v prvenstveni tekmi proti ISSK Mariboru. Tekmo, ki se ob vsakem vremenu prične ob 15. bo sodil g. Pečar iz Ljubljane.

Troncso stalni gost pri francoskem diplomatu

PARIZ, 24. septembra. Tukajšnji tisk poroča, da obstoja domneva, da je radi suma duhovnega očelovstva raznih terorističnih dejanj v Franciji osumljeni ter aretirani irunski guverner pripadnik neke visoke španske plemenitaške rodbine. Ime Troncso predstavlja le psevdonim. Troncso je dejansko šef Francove špionske službe s specialno nalogo organiziranja atentatov.

Na gerberski postaji izvršeni atentat ter atentat na letališču v Poussus je bil izvršen z isto razstrelilno snovjo kakor znani atentat v Parizu. »Populaire« napada francoskega poslanika v Spaniji Herbetta, pri katerem je bil Troncso nekajkrat gost. Tako bo proces proti Troncso indirektno tudi proces proti Herbetu.

KNEZ NAMESTNIK PAVLE NA MA-NEVRIH.

LJUBLJANA, 24. septembra. Danes ob 10.45 se je N. Vis. knez namestnik Pavle odpeljal z dvornim vlakom na velike manevre jugoslovske vojske, da prisostvuje manevrskim operacijam. Z drugim vlakom se je odpeljal v Črnomelj ministrski predsednik dr. Stojadinović, ki se je nemudoma podal v Metliko.

RAJHOVSKI »ŽEPNI TIP« LETALA.

BERLIN, 24. septembra. Državni pod-

tajnik v rajhovskem letalskem ministrstvu general Miller je ob priliki velikih nemških jesenskih manevrov predvajal pred tujimi vojaškimi atašej letanje z novim tipom nemškega letalstva, takozvanim »žepnim tipom«, ki razvija hitrost 45 kilometrov na uro. Omenjeno letalo ima to prednost, da lahko starta in pristaja v prostoru 15 m in je tako stabilno, da lahko kljubuje najhujšim viharjem. Letalo je posebno primerno za transport ranjencev.

Spodnje gibanje

Franc Podpečan nastopi stotič za barve svojega kluba

V okviru lahkoatletskega mitinga, ki ga priredi v nedeljo 26. t. m. SK Železničar na svojem igrišču, nastopi znani dolgo-progaš Franc Podpečan stotič za barve svojega kluba SK Železničarja. Franc Podpečan spada med redke slovenske lahkoatlete, ki se lahko ponašajo s tovrstnimi jubileji. Kljub svoji mladosti, star je komaj 26 let, je na tekašišču najstarejši dolgo-progaš v državi. Kakor skoraj vsi lahkoatleti, tako je tudi Podpečan pričel svojo kariero kot nogometaš in ga je za lahkoatletiko odkril tajnik SK Železničarja g. J. Fišer. Leta 1928 že srečamo Podpečana na tekašišču in sicer 8. sept. 1928 ob priliki otvoritve Rapidovega igrišča. Startal je na 3000 m ter zasedel za Kumerjem in Špornom iz Ljubljane 3. mesto kot prvi Mariborčan. Odtlej se je Podpečan kot član SK Železničarja udeležil vsakega lahkoatletskega mitinga. — Njegovi uspehi so zbudili pozornost in

leta 1930 je kot doslej edini Mariborčan zastopal jugoslovske barve na balkaniadi v Atenah. V naslednjih letih najdemo Podpečana skoro pri vseh prireditvah v naši državi. Startal je v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Celju, Varaždinu in Ptuj, kjer je z velikim uspehom zastopal barve SK Železničarja. Pa tudi izven meja države se je z uspehom uveljavljal. Udeležil se je večkrat mitingov v Celovcu, Gradcu in drugih avstrijskih mestih, kjer se je vselej plasiral v tekih na 1500, 3000, 5000 in 10.000 m na prva mesta. Na vseh svojih dosedanjih nastopih je pretekel skupno 461 km v skupnem času 26 ur. Priporil si je 32 prvih, 29 drugih, 21 tretjih, 4 četrta in 4 peta mesta. Izredno veliko število nagrad, diplom in spominskih daril priča o plodonosnem delovanju Fr. Podpečana za svoj klub. Toda Podpečanova delovanja ni samo omejeno na lahkoatletsko polje, ampak vrši razen tega že

Razno

HALO! HALO!

V soboto 25. septembra 1937 vsi na vinski trgatve h Karnerju, gostilna »Bela zastava«, Studenci. Dobro kapljico in prigrizek, kakor zabavo preskrbi gostilničar. 5312

K »VEČERNEMU SONCU« imenuje se kraj kjer toči se jeruzalemska, da je kaj! Če si lačen pa gibanico dobiš — za kar je treba le majhen drobiž. Splavarska 5. 5310

Ravnokar je prispela velika pošiljka prvovrstnega, pristnega in sladkega

VINSKEGA MOŠTA čez ulico Din 1. — pri litru cenejšje. Restavracija »Novi svet«, Maribor. 5306

Prodaj

Prodaj VINSKI SOD 400 l Din 150.—. — Košaki, Aleksandrova c. 21 Rože. 5308

MOŠKO KOLO

skoraj novo, in radio aparat pod ceno naprodati. Naslov v upravi »Večernika«. 5308

Štirisedežni

LUKSUZNI AVTO »OPEL« 6 cilindrski, popolnoma nov, naprodati. Hotel »Mariborski dvor«. 5295

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam. Strossmayerjeva 28-II, vrata 9. Ogled dnevno med 13. in 14. ter med 18. in 19. uro. 5285

Stanovanje

POŠTENEGA FANTA sprejem kot sostanovalec. Loška ul. 5-I, vrata 7. 5309

Pouk

NEMŠČINA, ITALIJANŠČINA po lahki, hitri metodi. Uspeh z najmanj. Tattenbachova 27-I srednja vrata. 5290

Morske ribe

Danes fina izbira, pripravljene na raznovrstne načine in ribje rizote.

Vina viška prvovrstna, posebno OPOLO plavac. Mošt vugava znane stare trte. Cene zmerne. Gostilna

„OTOK VIS“ Sodna ulica 16, M. Lozić

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Skrivnosti

29

»Da, milostna gospa.«

»Jer že dolgo tega?«

»Včeraj sem ga videl.«

»Ali je to gotovo?«

»O, popolnoma!«

Gospa Kuran se je odahnila. Potolažilo jo je, da je gospod Morton še vedno v Parizu, toda njegov molk jo je še vedno vznemirjal. Zato je nadaljevala.

»Gospod Morton mi je pozabil sporočiti naslov svojega stanovanja v Parizu. Upala sem, da mi boste morda vi mogli povedati, kje stanuje.«

»Gospod Morton nam je res pustil svoj naslov. Toda zdaj se, da se je večkrat selil.«

»Ali se bo še kdaj oglašil pri vas?«

»Se danes.«

»Ali boste govorili z njim?«

»Seveda.«

»Dobro, prositi vas moram namreč za uslugo.«

»Ukazujte, milostna gospa.«

»Kadar se oglasi gospod Morton, mu recite, da sem davi prispela v Pariz in da stanujem v hotelu Luvru. Recite mu, naj takoj pride k meni.«

»Zgodilo se bo, milostna gospa.«

»Tu je moja vizitka.«

»Čez eno uro bo gospod Morton pri vas.«

Gospa Kuran se je vrnila v svoj hotel. Bila je še vedno nemirna, vendar pa jo je obisk v banki zelo potolažil.

Ukazala je, naj ji gospoda Mortona pripeljejo takoj, ko se oglasi v hotelu.

K sreči ji ni bilo treba predolgo čakati. Minila je komaj ura, ko ji je sluga naznanil gospoda Mortona.

Gospa Kuran je živahno vstala in mu

pohitela naproti. Komaj pa so se vrata odprla je vstopil neznan človek.

Gospa je kriknila in prebledela.

»Naznanili so mi gospoda Mortona,« je prestrašeno zajecjala.

Neznanec se je priklonil.

»Prišel sem mesto njega, milostna gospa,« je odgovoril.

»Kako to?«

»Takoj vam bom vse pojasnil.«

»Gospoda Mortona torej ni v Parizu?«

»Prišel je semkaj, milostna gospa, toda pri vas se žal ne more oglašiti.«

»Ali je morda bolan?«

»Mrtev je, milostna gospa...«

Gospa Kuran je brez glasu omahnila na bližnji divan.

»Mrtev! Mrtev!« je dejala vsa strta.

»In kdaj se je ta nesreča zgodila?«

»Isti dan, ko je prispel v Pariz.«

»In vi ste bili pri njem, ko je umiral?«

Obiskovalec, kakor ste gotovo že uga-

nili, ni bil nihče drugi kot Everard. Pri tem vprašanju gospe Kuran se je čudno nasmešnil.

»Prevzel sem dolžnost,« je odgovoril, »da izvršim nalogo, ki mu je bila poverjena.«

»Tedaj poznate nalogo?«

»Gotovo.«

»Ali vam jo je Morton razložil?«

»Po njegovi smrti so njegovi papirji postali moja last in iz njih sem vse spoznal.«

Gospa Kuran so je nekaj časa obotavljala, da bi neznancu zaupala.

»Kaj ste tedaj storili, gospod?« je vprašala s trepetajočim glasom.

»Isto, kar bi bil Morton storil na mojem mestu,« je odgovoril Everard.

»In... moja hči?«

»Je z menoj.«

Gospa Kuran je svojemu obiskovalcu živahno stisnila roko.

(Dalej.)